

Populační trendy běžných lesních ptáků v Evropě

V této studii zkoumají autoři populační trendy široce rozšířených běžných lesních druhů ptáků v Evropě za období 1980 – 2003. K analýze byly použity údaje z 18 evropských zemí. Existují značné rozdíly v trendech jednotlivých druhů v závislosti na šíři stanovištních nároků a míře specializace. V průměru došlo k mírnému úbytku lesních ptáků – početnost běžných lesních druhů poklesla za sledované období o 13%, u běžných, ale specializovaných druhů dokonce o 18%. Pro porovnání, početnost běžných specialistů zemědělské krajiny poklesla o 28%. Tento průběh kontrastuje s trendy u běžných generalistů, jejichž početnost slabě narostla (3%). U 47% sledovaných lesních druhů byl zjištěn negativní trend v početnosti. Výsledky potvrzují předchozí zjištění, že zatímco někteří biotopoví generalisté reagují na změny v krajině způsobené člověkem pozitivně, mnoho specializovaných druhů reaguje negativně. Dochází tak k homogenizaci krajiny s nižší biodiverzitou na regionální, národní i globální úrovni.

Využitelné výstupy:

V této studii zkoumají autoři populační trendy široce rozšířených běžných lesních druhů ptáků v Evropě za období 1980 – 2003. K analýze byly použity údaje z 18 evropských zemí. V trendech jednotlivých druhů v závislosti na šíři stanovištních nároků a míře specializace existují značné rozdíly. V průměru došlo k mírnému úbytku lesních ptáků – početnost běžných lesních druhů poklesla za sledované období o 13%, u běžných, ale specializovaných druhů dokonce o 18%. Pro porovnání, početnost běžných specialistů zemědělské krajiny poklesla o 28%. Tento průběh kontrastuje s trendy u běžných generalistů, jejichž početnost slabě narostla (3%). U 47% sledovaných lesních druhů byl zjištěn negativní trend v početnosti. Na celoevropské úrovni dochází k silnému poklesu u strakapouda malého, krutihlava obecného, lindušky lesní, sýkory lužní, sýkory babky, slavíka obecného, lejska šedého, sedmihláska hajního, budníčka lesního a pěnkavy jikavce. V populačních trendech běžných lesních druhů byly zaznamenány regionální rozdíly. Populační trendy lesních ptáků ve střední a východní Evropě se vyznačovaly větší stabilitou oproti ostatním oblastem. Autoři to připisují méně intenzivnímu lesnímu hospodaření ve střední a východní Evropě a rovněž spontánní sukcesi na opuštěných zemědělských plochách směřující k lesu. Rozdíl může rovněž spočívat ve využívání různých migračních tras a zimovišť u západoevropských a východoevropských druhů. K největšímu poklesu došlo u migrantů na větší vzdálenosti a u stálých druhů; naproti tomu trendy migrantů na kratší vzdálenosti byly buď stabilní, nebo mírně rostoucí. Výsledky napovídají, že u ptáků hnízdících na zemi nebo nízko nad zemí došlo v průměru k silnějšímu poklesu, stejně jako u ptáků živících se bezobratlými. U ptáků hnízdících v dutinách byly zaznamenány více negativní trendy než u druhů umísťujících svá hnízda na otevřených místech. To může odrážet skutečnost, že v moderním lesním hospodářství existuje nedostatek starých a odumírajících stromů a tedy nedostatek hnízdních příležitostí pro dutinové hnízdiče. U některých druhů byly meziroční fluktuace ovlivněny tuhými zimami. Analýza trendů ukázala důležitost biotopu, biotopové specializace a hnízdní lokality. Je však třeba si uvědomit skutečnost, že analýza v celoevropském měřítku ukáže jen nejvíce zřejmé vztahy s hodnocenými proměnnými. Navíc mohou být výsledky zkráceny nestejnorodými daty a metodami u jednotlivých států. Rovněž je třeba zohlednit, že výsledky analýzy jsou vždy ovlivněny výběrem sledovaných druhů a jejich klasifikací do určitých skupin (např. generalisté vs. specialisté). Nicméně, výsledky potvrzují předchozí zjištění, že zatímco někteří biotopoví generalisté reagují na změny v krajině způsobené člověkem pozitivně, mnoho specializovaných druhů reaguje negativně. Dochází tak k homogenizaci krajiny s nižší biodiverzitou na regionální, národní i globální úrovni.

Grafické přílohy: [les_ptaci_ev1.jpg](#) [1]

 [les_ptaci_ev2.jpg](#) [2]

 [les_ptaci_ev3.jpg](#) [3]

Zdroj: Gregory R., Vorisek P., Van Strien A., Meyling A.W.G., Jiguet F., Fornasari L, Reif J., Chylarecki P., Burfield I.J. 2007: Population trends of widespread woodland birds in Europe. *Ibis* 149 (Suppl. 2): 78-97. http://www.ebcc.info/wpimages/other/Gregory_Ibis2007.pdf

Zadal: Jiří Pokorný

URL zdroje: <https://forumochranyprirody.cz/populacni-trendy-beznych-lesnich-ptaku-v-evrope>

Odkazy:

[1] https://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/les_ptaci_ev1.jpg

[2] https://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/les_ptaci_ev2.jpg

[3] https://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/les_ptaci_ev3.jpg